

PŘEHLED VÝZKUMŮ

49

Brno 2008

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 49

Volume 49

Číslo 1–2

Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Freisinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliaček

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balázs Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_E

Fotografie na obálce
Cover Photography

Vrcholně středověká lotová závaží z českých a moravských lokalit.
Gruna, Hradisko (vlevo); Písek, u Šarlatského rybníka (v popředí); Vícov,
Městisko (vpravo dole); Boskovice, hrad (vpravo nahoře). Srov.
studii J. Doležela v tomto svazku. Foto P. Smékal.
*Medieval cup nested weights from czech and moravian sites. Gruna,
Hradisko (left); Písek, u Šarlatského rybníka (front); Vícov, Městisko
(bottom right); Boskovice, castle (top right). Cf. the article by J. Dole-
žel in this volume. Photo by P. Smékal.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrn.cz
Internet: <http://www.iabrn.cz>

Tisk
Print

Arch, spol. s r. o.
Charbulova 3a
618 00 Brno-Černovice

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

Roč. 49, 2008, č. 1-2

91087/09

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2008

Náklad 450 kusů

Copyright ©2008 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. and the authors.

Resumé

Krnov, Opavská Gasse. Neuzeit. Stadt Rettungsgrabung.

KŘENOVICE (OKR. PŘEROV)

„Padélky od Dřínového“ (Křenovice 3). Raný středověk, vrcholný středověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

Po skrývce ornice v souvislosti s budováním dálnice D1 jižně od Křenovic bylo při prohlídce k záchrannému výzkumu pravěkého a raně středověkého sídliště. Zkoumaná plocha budoucí dálnice se nacházela na mírném svahu nevysokého návrší (podrobněji viz kap. Doba bronzová).

Skupina sídlištních objektů lemovala pravděpodobnou inundační hranici Křenovického potoka (skrývka odhalila náplavové uloženiny nivy, obsahovaly však pouze jediné keramické fragmenty a mazanici). Objekty v této skupině byly interpretovány jako vakovité zásobnice (č. 8, 11, 19), dále byly zachyceny mělké objekty (10, 12, 20, 21), hlubší vanovitý objekt (č. 9) a žlabky (č. 3 a 7). Zásobnice č. 8 a 19 dosahovaly hloubky 196 a 245 cm. Pouze část z nich obsahovala keramické zlomky hrnců s vlnicemi, umožňující zařadit jmenované (vakovité zásobní) jámy do období raného středověku, přesněji do střední doby hradištní (obj. č. 8, 9 a 11). Mimo keramiku se v nich podařilo nalézt nepatrné množství mazanice a zvířecích kostí a větší množství kamene. Některé kameny bylo možno považovat za brusné podložky, některé byly opálené. I když pouze část objektů v pásu podél potoka byla datovatelná pomocí keramiky, lze s jistotou pravděpodobností stejně zařadit i zbylé objekty, právě podle obsahu kamene stejně suroviny, stavu jeho zachování a stop použití. Rovněž uloženiny se jevily ve většině případů spíše jako ulehle (oproti středně ulehlym u výše položených objektů věteřovské skupiny).

Zcela mimo obě zmíněné skupiny řadíme litiové těleso (obj. 1) míslového řezu, které protínalo horní část plochy a které bylo vyhodnoceno jako úvoz zaniklé komunikace. Z položených sond bylo získáno nepatrné množství pravěké a středověké keramiky.

Miroslav Dařhel, Arkadiusz Tayer

Resumé

Křenovice (Bez. Přerov). „Padélky od Dřínového“ (Křenovice 3). Frühmittelalter. Siedlung. Rettungsgrabung.

KŘENOVICE (OKR. PŘEROV)

„Vinice“ (Křenovice 2). Doba hradištní, novověk. Sídliště, pohřebiště. Záchranný výzkum.

Na podzim roku 2006 a následně během jara 2007 byl proveden záchranný archeologický výzkum na lokalitě Křenovice 2 v trati „Vinice“. Na polykulturní lokalitě bylo objeveno 450 objektů z různých období pravěku a rané

doby dějinné (viz kapitoly: Eneolit, Doba bronzová, Doba železná a novověk).

Z doby hradištní (?) byly na zkoumané ploše odkryty jen dva lidské pohřby (hrob č. 2 a 3), uložené v hrobových jamách, a to v západní části lokality. Kvůli nevelké hloubce, do níž byly hroby zapuštěny, se z jam dochovaly jen jejich spodní části a v nich fragmentárně zachované lidské kostry. Oba hroby byly orientované podle osy V–Z, přičemž mrtví byli uloženi hlavami k Z.

Hrob č. 2 měl pravidelnou oválnou, ve V části obdélnou jámu o rozměrech 1,50 × 0,50 × 0,12 m. Z kostry se dochovala jen horní část trupu, horní končetiny a lebka, u které byla nalezena drobná náušnice z bronzového drátka. Podle dochovaných kostí lze předpokládat, že ostatky mrtvého byly uloženy v natažené poloze na levém boku, tváří k S. Z hrobu č. 3 se dochovala část hrobové jámy (1,20 × 0,44 × 0,05 m) a v ní jen dolní končetiny lidské kostry. Podle jejich polohy ležel mrtvý natažený na zádech, hlavou k Z. V hrobové jámě ani v jejím zásypu nebyly nalezeny milodary nebo jiné datující artefakty.

Nejbližší sídlištní nálezy z doby hradištní pocházejí z lokality Křenovice 3, která leží cca 1,2 km Z směrem. Poblíž hrobových celků byly nalezeny také dva žárové hroby, jeden ve zbytku popelnice a druhý v jámě. Vzhledem k nejisté dataci obou celků a k existenci bohatých sídlištních nálezů slezskoplatnické fáze KLPP na lokalitě, není jejich kulturní zařazení zcela jisté.

Na ploše výzkumu byly zjištěny také pozůstatky střeleckého postu a na něj napojené příkopy z doby třicetileté války, které chránily v údolí ležící vojenský tábor císařských vojsk generála Gallase.

Arkadiusz Tayer

Resumé

Křenovice (Bez. Přerov). „Vinice“ (Křenovice 2). Burghallzeit, Neuzeit. Siedlung, Gräberfeld. Rettungsgrabung.

LITOVEL (OKR. OLOMOUC)

Jungmannova ulice, p. č. 193. Středověk, novověk. Město. Záchranný výzkum.

Lokalizace: Poloha lokality v ZM ČR 1 : 10 000, list 24-22-02, okolí bodu (mm od Z s. č. : mm od J s. č.): 91:309.

Výzkum proběhl v druhé polovině měsíce listopadu ve dvorním traktu parcely během stavby rodinného domu. V rámci výzkumu byly vyhloubeny dvě sondy o rozmezích 1 × 2 m, sonda S1/07 ve směru S–J a S od ní cca 2,5 m pak sonda S2/07 ve směru V–Z. Zvrstvení v obou sondách bylo téměř totožné. Pod recentními navážkami, místy mocnými až 0,5 m, se nacházelo souvrství novověkých vrstev o mocnosti 0,6 m s nálezy od 16. do 19. století. V jedné z vrstev z 19. století v sondě S1/07 bylo v druhotné poloze nalezeno značně zkorodované železné kopí s tulejí o délce 26 cm, rámcově datovatelné do 13.–15. století. Z vrstvy datované keramikou do 16. století pochází kostěný negativní výrtek po výrobě kostěných